

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
140/22	Plan- og kommunalteknisk utval	PS	19.12.2022

Saksbehandlar	ArkivsakID
Ingvild Hjelmtveit	22/2021

Kvotefri avskyting av hjortekalv 2022 - Handsaming av statsforvaltaren sin oppheving av vedtak "PTU 088/22"

Vedlegg:

Forvaltningsplan for hjort revidert i PTU 29.6.22 (1)

Statsforvaltaren - Vedtak i klagesak - fellingsløyve til kvotefri avskyting av hjortekalv - Osterøy kommune

PTU 115_22 - Klage på vedtak om kvotefri avskyting av hjort

PTU 027_22 - Endringsforskrift om minsteareal for jakt på hjort i Osterøy kommune

PTU 090_22 - Tildeling av fellingsløyve for hjort 2022

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Plan- og kommunalteknisk utval opprettheld sitt vedtak i sak 088/22 om fri avskyting av hjortekalv i alle vald: «Alle vald får tildelt fri avskyting av hjortekalv jf. Miljødirektoratet sitt vedtak av 23.08.2022, ref: 2022/7129. Utvalet ber valda føringane som går fram av brevet med vedtak frå miljødirektoratet.»

Grunngjeving for vedtaket: Osterøy kommune har som mål å redusere hjortestamma jf. måla i Hjorteforvaltningsplanen for Osterøy kommune 2022–2025. Hjortestamma på Osterøy er vurdert til å vere for høg slik det er no, noko vi ser igjen både i tal hjort som vert påkjørt og nivået på registeret avlingsskade.

Vi har vurdert at det er fagleg forsvarleg å gje løye til kvotefri avskyting av hjortekalv sjølv om vi ikkje enno har sett effekten av redusert minsteareal for hjorteaval. Dette av di det er eit uttalt mål i forvaltningsplanen om å redusere hjortestamma.

Plan- og kommunalteknisk utval - 140/22

PL - behandling:

Johannes Mjelde, V, ønska sin gildskap vurdert då han er formann i Mjelddalen hjorteaval i kommunen.

Johannes Mjelde, V, forlet møte.
Ingen vara møtte.
4 av 5 medlemmar tilstades.

AVRØYTING gildkap:

Utvalet fann Johannes Mjelde gild då dei ikkje fann han ugild etter fvl. §6.

Johannes Mjelde, V, kom tilbake i møte.
Fulltalig utval

Utvalsleiaren sette fram slikt felles tilleggsframlegg:
"Fri kalveskyting kjem i tillegg til ordinære løyver, jfr. Miljødirektoratet sitt vedtak 23.08.2022, ref: 2022/7129."

AVRØYSTING:

Rådmannen sitt framlegg vert samråystes vedteke

Utvalsleiaren sitt felles tilleggsframlegg vert samråystes vedteke.

PL - vedtak:

Plan- og kommunalteknisk utval opprettheld sitt vedtak i sak 088/22 om fri avskyting av hjortekalv i alle vald: «Alle vald får tildelt fri avskyting av hjortekalv jf. Miljødirektoratet sitt vedtak av 23.08.2022, ref: 2022/7129. Utvalet ber valda følgje føringane som går fram av brevet med vedtak frå miljødirektoratet.»

Grunngjerving for vedtaket: Osterøy kommune har som mål å redusere hjortestamma jf. måla i Hjorteforvaltningsplanen for Osterøy kommune 2022–2025. Hjortestamma på Osterøy er vurdert til å vere for høg slik det er no, noko vi ser igjen både i tal hjort som vert påkjørt og nivået på registeret avlingsskade.

Vi har vurdert at det er fagleg forsvarleg å gje løyve til kvotefri avskyting av hjortekalv sjølv om vi ikkje enno har sett effekten av redusert minsteareal for hjortevald. Dette av di det er eit uttalt mål i forvaltningsplanen om å redusere hjortestamma.

Fri kalveskyting kjem i tillegg til ordinære løyver, jfr. Miljødirektoratet sitt vedtak 23.08.2022, ref: 2022/7129.

Saksopplysningar:

Saksopplysningar:

Statsforvaltaren har i brev av 06.12.2022 oppheva vedtak frå plan og kommunalteknisk utval frå 24. august 2022, sak 088/22, om kvotefri avskyting av hjortekalv til ale vald i kommunen.

Årsaka for opphevinga av vedtaket er at vedtaket vart klaga på og klagar har av statsforvaltaren fått medhald. Statsforvaltar syner til at planutvalet sitt vedtak ikkje var grunngjeve i tråd med krava.

Miljødirektoratet gav i vedtak datert 22.08.22 Osterøy kommune dispensasjon frå hjorteviltforskrifta § 18, slik at kommunen kunne gje løyve til kvotefri jakt på hjortekalv i jaktsesongen 2022/2023.

Plan- og kommunalteknisk utval vedtok i møte 24. august 2022 å tildele alle vald i kommunen kvotefri avskyting av hjortekalv. Det vart vist til vedtaket frå Miljødirektoratet, og valda ble bedt om å følgje føringane som går frem der.

Tore Kallekleiv klaga på fellingsløyve som gav rett til kvotefri jakt på hjortekalv i brev dagsett 26.august 2022. Klagegrunnane er i hovudsak at kommunen ikkje har vurdert kva konsekvensar kvotefri jakt på hjortekalv får saman med at krava til minsteareal er vesentleg redusert frå 2022.

Klagaren peiker på at når det ennå ikkje er gjort erfaringar med korleis reduksjonen av minsteareal vil slå ut, veit ein ikkje kva som vert verknaden av kvotefri avskyting av hjort på toppen av dette. Han meiner at vedtaket kommunen har gjort ikkje er basert på kunnskap om hjort og hjorteforvaltning.

Statsforvaltar viser, i si handsaming av klagen frå Kallekleiv, til at det ikkje låg føre saksframlegg frå administrasjonen som syner kva vurderingar som er gjort i saka.

Statsforvaltar syner og til at det heller ikkje går fram av andre dokument korleis dette er vurdert opp mot dei relevante føreseggnene i naturmangfaldlova, viltlova og hjorteviltforskrifta. Kommunen har heller ikkje i samband med klagen synleggjort korleis dei har vurdert saka og klagegrunnane.

Statsforvaltar syner til utsegnene frå klagar og meiner dei er relevante for saka og dei vurderingane som skal gjerast etter regelverket om forvaltning av hjortevilt. Vedtaket skal grunngjenvært i tråd med reglane i forvaltningslova §§ 24 og 25 og naturmangfaldlova § 7

Bakgrunn

Viltlova § 16 jf. naturmangfaldlova § 16 gir heimel for hausting av vilt. Det er naturmangfaldlova §§ 16 og 5 som set ramma for forvaltning av hjortebestanden.

Eit vilkår for hausting er at arten produserer eit haustingsverdig overskot. Ved avgjerd om hausting skal det leggjast vekt på arten sin funksjon i økosystemet og verknaden som hausting kan ha på det biologiske mangfaldet elles. Andre moment som skal vurderast er kva arten betyr for næring eller rekreasjon, haustingstradisjonar og på skade som arten gjer.

Med dette utgangspunktet er saka nærmere regulert av hjorteviltforskrifta saman med lokal forskrift for Osterøy kommune om fastsetting av minsteareal for hjort frå 15.03.2022. Vedtak om fellingsløye er einskildvedtak som skal grunngjenvært. Prinsippa i naturmangfaldlova §§ 8-12 skal vere retningsliner, og dei vurderingane kommunen gjer skal kome fram i grunngjevinga for vedtaket jf. naturmangfaldlova § 7.

Kommunen skal legge til grunn følgjande retningsliner i naturmangfaldlova:

«§ 8.(kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

§ 9.(føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

§ 10.(økosystemtilnærming og samlet belastning)

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er ellers vil bli utsatt for.

§ 11.(kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

§ 12.(miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.»

Vurdering

Det er eit absolutt krav i naturmangfaldslova § 16 at hausting berre kan tillatast når best tilgjengeleg dokumentasjon tilseier at arten produserer eit hauatingsverdig overskot. Osterøy kommune har i si forvaltning av hjortestamma støtta seg på faglege råd frå Norsk institutt for Naturforskning i NINA rapport 2024.

I hjorteforvaltningsplanen har vi fylgjande hovudmål for hjorteforvaltninga:

«Forvaltninga av hjortebestanden i Osterøy kommune skal baserast på kunnskap om biologi og økosystemet. Hjortebestanden skal forvaltast slik at naturen sin produktivitet og artsrikdom blir teke vare på. Innanfor desse rammene og naturgeve beitetilgang skal hjortestamma forvaltast til gode for samfunnet og landbruksnæringa.»

Hjortebestanden på Osterøy har som for resten av Vestlandet auka kraftig sidan 1980-talet. Fellingstala har variert noko i perioden, men har vore aukande dei sisteåra. Dette er nærmere omtala i Hjorteforvaltningsplanen for Osterøy Kommune 2022–2025.

Av det kommunen har sett gjennom statistikk over felte dyr, registrerte dyr i «sett hjort» skjema og dokumentert avlingsskade på dyrka mark, meiner rådmann at det er godt dokumentert at hjortestamma no er så stor at den bør reduserast gjennom auka kvoter og redusert minsteareal.

Det går fram av hjorteforvaltningsplanen at hjortestamma er vurdert til å vere for stor. Vi har difor fylgjande delmål:

«*Redusere hjortestamma og stabilisere den på eit lågare nivå. Hjortestamma blir vurdert til å vera for høg i høve til skadar i jord og skogbruk, beitegrunnlaget, trafikkskadar og biologisk mangfold.*

A. Redusere vinterbestanden til om lag 1100 dyr (20% reduksjon)

B. Redusere indeksen felte hjort pr. jegerdag tilsvarande reduksjon for vinterbestand (som er ein indeks for bestandstettleiken)»

Fri avskyting av kalv vurderer rådmannen difor som eit eigna tiltak for å redusere hjortestamma. Dette tiltaket støtter også godt opp om delmålet som går på å auke snittalderen på vaksne hjortedyr.

Når det gjeld justering av grensa for minsteareal er også dette ei oppfylging av måla i hjorteforvaltningsplanen. Det er et mål at fellingsprosenten skal vere på minimum 85% i alle vald. Vi ser av statistikken at det har vore noko varierande fellingsprosent i dei ulike valda. Ved å redusere grensa for minsteareal vonar vi at målet om auka avskytingsprosent i alle vald skal vere lettare å nå.

Det er rett som klagar hevdar at vi ikkje har sett effekten av å endre mål for minsteareal før vi tildeler fri kalvevote til alle val. Rådmann meiner likevel, ut i frå den kjennskap vi i dag har til hjortestamma, at det er forsvarleg å auke kalvevota for jaktsesongen 2022/23.

Konklusjon

Rådmann meiner vedtaket om å tillate kvotefri avskyting av hjortekalv er godt nok grunngjeve i kommunen sine overordna retningsliner og plandokument for hjorteforvaltning. Vi syner her til forvaltningsplan for hjort og forskrift om minsteareal for hjorteaval.